

Di L c B Tát tuyên thuy t

Tam T ng Pháp S Huy n Tráng ph ng chi u d ch Hán văn

T kheo Thích Pháp Chánh d ch Vi t văn

Các v B Tát! sau khi đã th lãnh gi i pháp thanh t nh c a B Tát, ph i nên t mình th ng th ng chuyên tâm c n th n suy ng m: "Đây là ch B Tát nên làm, đây là ch B Tát không nên làm". Suy ng m nh v y r i, vì mu n thành t u công h nh B Tát, c n ph i siêng năng tu t p, i ph i chú ý l ng nghe t ng T đất lăm, và t ng Ma đất lý ca c a B Tát. Tùy theo đi u đã nghe đ c mà siêng c n tu h c.

Các v B Tát! Th trì gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, có b n pháp "tha th ng x ". B n pháp đó là gì?

1). Gi i khen mình chê ng i:

**N u nh B Tát, vì tham c u l i d ng cung kính, bèn t khen ng i mình, chê bai h y nh c k khác, đây g i là ph m vào pháp "tha th ng x " th nh t.**

2). Gi i b n s n c a c i, Ph t pháp:

N u B tát, hi n đang có ti n c a, nh ng vì b n s n, th y k nghèo kh , không n i n ng t a, đ n xin tài v t, không sinh lòng th ng xót b thí; i có ng i đ n c u pháp, do tính b n s n, tuy hi u rõ Ph t pháp, nh ng không ch u gi ng nói; đây g i là ph m vào pháp "tha th ng x " th hai.

3). Gi i sân h n không nh n s t i:

N u B tát, nuôi d ng trong lòng nh ng s ph n h n, do nhân duyên này, không nh ng nói ra i ác, i còn vì s gi n d , bèn dùng tay, chân, ngói, g ch, dao, g y, đánh đ p làm t n th ng, kh nãi cho k khác. Do vì s gi n d mãnh li t cho nên đã xâm ph m đ i ph ng. Đ i ph ng đ n van l n, c u xin tha th , i không ch p nh n, ôm h n trong lòng không ch u buông x ; đây g i là ph m vào gi i "tha th ng x " th ba.

4). Gi i báng lo n chánh pháp:

N u B tát, ph báng pháp t ng c a B tát, ham thích di n nói, khai th , ki n l p pháp t ng t v i Chánh pháp; đ i v i pháp t ng t này, ho c t mình tin hi u, ho c b ng i khác xúi d c; đây g i là ph m vào pháp "tha th ng x " th t .

Nh trên g i là b n pháp "tha th ng x " c a B tát. B tát đ i v i b n pháp tha th ng x này, dù ch ph m m t pháp, thì trong pháp tu hi n đ i, không th t ng, không th nhi p th t l ng r ng l n c a B tát; trong pháp tu hi n đ i, không th có ni m vui cùng ý thích thanh

thiền, huân ng h là phạm c bần pháp. Đây gọi là Bát tát t ng t, chứ không phải Bát tát chân th c.

Nếu Bát tát, dùng tâm phi n não b c h hoặc b c trung mà h y phạm bần pháp tha th ng x này, thì không b m t ghi i th lu t nghi c a Bát tát, còn nếu dùng tâm phi n não b c th ng mà phạm ghi i, thì gọi là b m t ghi i th .

Nếu như Bát tát th ng th ng h y phạm bần pháp tha th ng x, hoàn toàn không biết h th n, i còn c m th y ham thích, th y s phạm ghi i là có công đ c, thì đây gọi là phạm ghi i v i tâm phi n não b c th ng.

Không phải Bát tát ch phạm m t l n pháp tha th ng x li n b m t ghi i th, gi ng nh t kheo phạm ghi i tha th ng x li n b m t ghi i th t kheo.

Nếu như Bát tát vì phạm ghi i tr ng, b m t ghi i th Bát tát, trong đ i hi n t i có th th l i, không phải là m t h n. Đi u này khác v i gi i bi t gi i thoát c a T kheo, nếu phạm vào ghi i tha th ng x, trong hi n đ i không th th l i gi i pháp t kheo.

Như th, Bát tát th trì gi i pháp lu t nghi c a Bát tát, phải nên hi u rõ nh ng tr ng h p nào là phạm, không phạm, tâm lúc phạm ghi i là nhi m ô, không nhi m ô, s phạm ghi i thu c v b c h, b c trung, hoặc b c th ng.

1). Gi i không cúng đ ng Tam b o:

Nếu Bát tát, th trì gi i lu t nghi thành t nh c a Bát tát, trong m i ngày, hoặc đ i v i đ c Nh Lai, hoặc đ i v i tháp mi u, hoặc đ i v i Chính pháp, hoặc đ i v i kinh lu n, hoặc đ i v i chúng Tăng, nghĩa là các v Bát tát đ đ a m i ph ng, nếu như không dùng phạm v t, dù ít dù nhi u, đ cúng đ ng, hoặc t i thi u cung kính l y m t l y, hoặc dùng m t bài k b n câu đ tán thán công đ c chân th t c a Ph t Pháp Tăng, mà đ lu ng u ng ngày tháng, đây gọi là vi phạm nhi m ô h c x c a Bát tát; nếu như vì l i bi ng, nhút nhát mà không cúng đ ng, thì gọi là vi phạm không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c th n kinh thác lo n; ho c đã ch ng nh p "thanh t nh ý nh o", th ng không vi ph m, vì các v B tát ch ng nh p "thanh t nh ý nh o" cũng gi ng nh các t kheo đã ch ng đ c "b n lòng tin không ho i", đ i v i Tam b o Ph t Pháp Tăng, th ng th ng nh pháp cúng đ ng, cung kính th a s .

2). Gi i tham c u danh i:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có lòng tham c u không bi t h n ch , đ i v i i đ ng cung kính sinh lòng tham đ m không x , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: tuy đã n l c tinh ti n tr đ i t tâm tham, nh ng vì t p khí sâu n ng, vô minh che l p, nên tâm tham v n ti p t c hi n hành.

3). Gi i không cung kính b n Pháp:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, th y các v đ ng gi i B tát, có đ c h nh, kh kính đ n, nh ng vì tâm kiêu m n kh ng ch , trong lòng hi m h n, gi n đ , b c đ c, không đ ng đ y chào h i, không nh ng ch ng i; ho c n u h t i đàm lu n, an i, h i han, nh ng vì tâm kiêu m n kh ng ch , trong lòng hi m h n, không ch u tr l i m t các l đ , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát. N u nh không ph i do tâm kiêu m n kh ng ch , không có tâm hi m h n, gi n đ , b c đ c, mà ch do l i bi ng, l đ ng, ho c đ ng trong tr ng thái vô ký, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đ ng b nh n ng; ho c th n kinh thác lo n; ho c đ ng ng mà đ i ph ng mà đ i ph ng t ng là đ ng th c, cho nên đ n đàm lu n, an i, h i han; ho c đ ng vì k khác mà gi ng nói, bi n bi t nghĩa lý c a pháp lu n; ho c đ ng cùng v i ng i khác đàm lu n, h i han; ho c đ ng l ng nghe ng i khác th o lu n, bi n bi t nghĩa lý c a pháp lu n; ho c s s tr l i c a mình s xúc ph m k đ ng gi ng nói Chính pháp; ho c mu n gi ý cho ng i thuy t pháp; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ i u ph c đ i ph ng, làm cho h xa lìa n o ác quay v n o lành; ho c

tuân theo quy ch c a Tăng đoàn; ho c mu n gi ý cho đám đông. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

4). Không đi ng cúng:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có ng i đ n m i th nh, ho c đ n nhà h , ho c đ n chùa khác, đ cúng đ ng th c ăn, qu n áo, cùng nh ng v t đ ng c n thi t, nh ng vì tâm kiêu m n kh ng ch , trong lòng hi m h n, gi n đ , b c đ c, nên không đi ng cúng, không nh n l i m i; đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, l đãng, ho c đang trong tr ng thái vô ký mà không đi ng cúng, không nh n l i m i, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c th n kinh thác lo n; ho c ch th nh quá xa; ho c đ ng có nhi u hi m n n; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ u ph c đ i ph ng, làm cho h xa lia n o ác, quay v n o lành; ho c tr c đó đã nh n l i m i n i khác; ho c đang tu t p các pháp thi n, mu n gi cho công phu tu t p không b gián đ n; ho c không mu n nh ng pháp đã nghe b thoái s t --- các tr ng h p lu n ngh , bi n bi t nghĩa lý c a pháp, cũng gi ng nh tr ng h p nghe pháp; ho c bi t đ i ph ng ôm lòng m u h i, gi v đ n m i th nh; ho c không mu n làm nhi u ng i khác t hi m; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn, không đ n n i th nh, không nh n l i m i, th y đ u không ph m.

5). Gi i không th nh n s b thí h u h :

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có ng i ân c n cung kính đem đ n các lo i vàng b c, ti n tài, các món v t quý đ n cúng đ ng, nh ng B tát vì tâm hi m h n, gi n đ , b c đ c, c tuy t không ch u th nh n, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát, b i vì đã x b chúng sinh; n u vì l i bi ng, nhút nhát, đãng trí, ho c đang trong tr ng thái vô ký mà c tuy t không th nh n, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c bi t sau khi th nh n, mình s sinh tâm tham luy n; ho c bi t sau đó thí ch s sinh tâm h i ti c, ho c sau đó thí ch s phát cu ng; ho c bi t n u nh n v t b thí, thí ch s tr nên nghèo kh ; ho c bi t v t b thí là

v t c a Tăng, ho c v t c a tháp mi u; ho c bi t v t b thí là v t tr m c p; ho c bi t v t b thí s đem l i nhi u s phi n hà cho mình, nh b gi t, b giam, b ph t, b tr c xu t, ho c b ng i khác hi m nghi, qu trách. Trong nh ng tr ng h p này c tuy t không th nh n, đ u không vi ph m.

6). Gi i không b thí pháp:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có ng i đ n c u pháp, nh ng vì tâm hi m h n, gi n đ , b c đ c, ganh t , không ch u nói pháp, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, l ãng, ho c tâm đang trong tr ng thái vô ký mà không ch u nói pháp, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c ngo i đ o đ n tìm khuy t đ i m; ho c đang b nh n ng; ho c th n kinh thác lo n; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, làm cho h xa l i n o ác, quay v n o lành; ho c đ i v i pháp h c ch a đ c th u su t; ho c đ i ph ng có thái đ không cung kính, không bi t h th n, đ n v i thái đ ngang ng c x c l áo; ho c bi t đ i ph ng là ng i ám đ n, đ i v i Ph t pháp r ng l n c u cánh, ho c sinh lòng s h i, ho c sinh kh i tà ki n, ho c tăng tr ng tà ki n, ch p tr c; ho c bi t sau khi nghe pháp xong, s đem nói l i cho k ác, do đây không nói pháp. Nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

7). Gi i x b ng i ác:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, đ i v i chúng sanh hung ác, ph m gi i, sinh lòng hi m h n, gi n đ , b c đ c, bèn b r i, không ch u làm l i ích cho h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà b r i, thì g i là vi ph m không nhi m ô. Vì sao? Vì các B tát kh i lòng th ng xót mu n làm l i ích cho nh ng chúng sanh b o ác, ph m gi i, gây t o nhân kh , h n là nh ng chúng sanh tr i gi i, ba nghi p thanh t nh.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c th n kinh thác lo n; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c mu n gi ý cho nhi u ng i khác; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn, mà b r i, không làm l i ích. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

8). Gi i cùng h c v i Thanh văn:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, nh đ c Th Tôn vì mu n làm cho các chúng sanh ch a có lòng tin đ i v i Ph t pháp sinh kh i lòng tin, đã có lòng tin làm cho tăng tr ng, cho nên trong gi i Bi t gi i thoát ch đ nh giá t i, khi n cho các Thanh văn không đ c vi ph m, đ i v i nh ng đ i u gi i này, B Tát ph i nên cùng h c v i Thanh văn, hoàn toàn không khác bi t. Vì sao? Nh các Thanh văn ch vì t l i còn không ph b nh ng h nh l i ích khác, mà h c các đ i u gi i này, làm cho chúng sanh ch a có lòng tin sanh kh i lòng tin, đã có lòng tin làm cho tăng tr ng, hu ng chỉ B Tát là nh ng k mong c u s l i ích cho t t c chúng sanh.

9). Gi i không cùng h c v i Thanh văn:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, nh đ c Nh Lai trong gi i Bi t gi i thoát, vì mu n hàng Thanh văn an tr trong hoàn c nh ít vi c, ít làm, ít hy v ng, cho nên ch đ nh các giá gi i, khi n cho các Thanh văn không đ c vi ph m; đ i v i các đ i u gi i này, B Tát không nên cùng h c v i Thanh văn. Vì sao? Vì hàng Thanh văn chuyên lo t l i, không nghĩ đ n vi c l i ng i. Vì không l i ng i cho nên các pháp ít vi c, ít làm, ít hy v ng có th g i là thích h p v i h , th nh ng, đ i v i B Tát là nh ng k chuyên làm l i ng i, không nghĩ đ n vi c l i mình, thì các pháp ít vi c, ít làm, ít hy v ng này không thích h p v i h .

Nh v y, B Tát vì mu n l i ng i, có th t các tr ng gi , c sĩ, bà la môn không ph i bà con mình, h i xin trăm ngàn l i qu n áo; B Tát nên quán xét ng i cho xem h có đ kh năng b thí hay không, tùy s c c a h b thí mà th nh n; tr ng h p h i xin bình bát cũng gi ng nh tr ng h p xin qu n áo. T ng t nh th , B Tát có th c u xin ch đ t, nh th đ t không ph i bà con mình đ t thành v i vóc đ may qu n áo; vì mu n l i ích ng i khác nên may các l i y "ki u th gia", ho c làm t a c , nhi u đ n hàng trăm, ho c gi , c t ch a vàng b c, ti n m t, nhi u đ n v n c, ho c nhi u h n th . Nh v y, các pháp giá t i ch đ nh ít vi c, ít làm, ít hy v ng, B Tát s không cùng h c v i Thanh văn.

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, trong vi c l i ng i, ôm lòng hi m h n, gi n đ , b c đ c mà tuân th các pháp ít vi c, ít làm, ít hy v ng này, thì g i là vi

ph m nhi m ô h c x c a B tát.

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, dùng ph ng ti n thi n x o, vì mu n l i ng i, nh ph m vào các tính t i, do nhân duyên l i ng i này nên không g i là ph m vào h c x c a B tát, mà l i đ c nhi u công đ c.

Ch ng h n, nh B tát th y k tr m c p, vì tham ti n c a, đang mu n gi t h i nhi u ng i, ho c đang mu n gi t h i các b c Thanh văn, Duyên giác, B tát, ho c đang mu n t o nhi u nghi p vô gián. B tát th y đ i u đó r i, bèn suy ng m nh th này: "N u gi t k ác đó, ta s b đ a vào đ a ng c, n u nh không gi t, đ k ác đó t o nghi p vô gián, s ch u kh l n trong đ i v lai. Ta thà gi t k ác đó mà b đ a vào đ a ng c, quy t không đ h nh n ch u nh ng qu báo kh đ a ng c vô gián." B tát suy nghĩ c n k, đ i v i k ác, ho c dùng tâm lành, bi t rõ s vi c nh th, vì qu báo đ i v lai, sinh lòng r t h th n, dùng tâm th ng xót mà sát h i k ác. Do nhân duyên này, không nh ng không ph m vào h c x c a B tát, mà còn đ c nhi u công đ c.

L i nh B tát, th y nh ng b c quy n th, ho c vua, ho c quan, c c k tàn ác, đ i v i nhân dân không có lòng th ng xót, mà l i chuyên làm nh ng vi c áp b c, làm cho m i ng i kh ão, ta thán. B tát th y đ i u đó r i, kh i lòng th ng xót, phát tâm làm l i ích cho m i ng i, bèn tùy quy n l c s n có c a mình, ho c tru t ph, ho c tr c xu t nh ng k quy n th kia. Do nhân duyên này, không nh ng không ph m vào h c x c a B tát, mà còn đ c nhi u công đ c.

L i nh B tát, th y nh ng k tr m c p, xâm đo t tài s n c a k khác, ho c v t c a chúng Tăng, ho c v t c a tháp mi u, sau đó đem tài s n đã c p gi t đ c, xem nh c a mình, m c tình tiêu xài hoang phí. B tát th y đ i u đó r i, kh i lòng th ng xót, đ i v i nh ng k y, phát tâm làm l i ích an l c cho h, do đây, tùy vào s c l c, ho c th l c đang có, c ng đo t l i nh ng đ v t đã b c p gi t, không đ cho h x đ ng m t cách hoang phí, mà ph i ch u nh ng s tr ng ph t, kh đau trong m t th i gian lâu dài. Do nhân duyên này, nh ng đ v t đã b c ng đo t, n u là đ v t c a chúng Tăng, hoàn tr cho chúng Tăng, đ v t c a tháp mi u, hoàn tr cho tháp mi u, đ v t c a chúng sanh, hoàn tr cho chúng sanh.

L i th y nh ng v ch p s, ho c qu n lý ru ng v n, l y đ v t c a chúng Tăng, ho c đ v t c a tháp mi u, cho là c a mình, m c s c tiêu dùng. B tát th y đ i u đó r i, suy ng m v vi c ác c a h, kh i lòng th ng xót, không đ cho h nhân vì s th đ ng tà

vô y này mà phāi nhān chāu nhāng sả trāng phā t khāi đau mả t cách vô ích trong thāi gian lâu dài, do đây Bā tāt tùy sả c lā c, hoā c thāi lā c cāa mình, đō t lāi nhāng đā vā t y. Bā tāt tuy làm nhāng viā c cāng đō t nhā thā, không nhāng không phā m vào hā c xā cāa Bā tāt, mà còn đā c nhiāu công đā c.

Lāi nhā Bā tāt t i gia , thāy có ngāi i nā, không có thân thuā c, quen thói dām đā c, đā tâm đān Bā tāt, muā n làm viā c "phi phā m hā nh". Bā tāt thāy đā c đi u đó rāi, suy ngā m nhā sau: "Không nên đā cho hā sả u nāo mà làm nhāng chuyā n quāng xiēng, nāu nhā chiāu theo ý muā n cāa hā, sả đā c t t i, dùng phāng tiān hāng đā n, làm cho hā trāng căn lành, lāi làm cho hā xā bā thói quen bā t thiā n." Bā tāt dùng tâm thāng xót mà làm viā c "phi phā m hā nh". Tuy làm nhāng pháp "nhiā m ô" nhā vā y, không nhāng không phā m vào hā c xā cāa Bā tāt, mà còn đā c nhiāu công đā c. Còn Bā tāt xuā t gia, vì muā n hā trī giáo pháp Thanh văn mà đā c Thā Tôn đã chā đā nh, làm cho chánh pháp không bā hoāi đi t, tuyā t đāi không đā c làm viā c "phi phā m hā nh".

Lāi nhā Bā tāt, đāi vāi bā n thân mình, tuy bā nguy hiā m tính māng cũng không nói đāi, thā nhāng, vì muā n cāu vā t nhāng chúng sanh khác ra khāi nhāng sả nguy hiā m tính māng, hoā c thoát khāi tù đāy, hoā c thoát khāi các hình phā t nhā cā t tay chân, xā o mũi, xā o tai, móc mả t, vân vân, tuy biā t nhāng vā n nói đāi. Nói tóm lāi, Bā tāt vì muā n lāi ích chúng sanh, không phāi viā c không lāi ích, tā mình không có tâm nhiā m ô, mong cāu, mà chā vì muā n lāi ích kā khác, tuy biā t nhāng vā n nói khác sả thā t, nhā thā, vā n không phā m vào hā c xā cāa Bā tāt, mà còn đā c nhiāu công đā c.

Lāi nhā Bā tāt, thāy có chúng sanh bā bā n bè ác đā đā, khān khít không rāi. Bā tāt thāy đā c viā c đó rāi, sinh lòng thāng xót, phát tâm muā n làm lāi ích, tùy khā năng, hoā c thā lā c cāa mình, nói lāi ly gián, không đā cho chúng sanh đó, vì gā n bā n ác mà phāi chāu sả khāi đau vô ích trong thāi gian lâu dài. Bā tāt dùng tâm lāi ích nhā vā y, tuy nói lāi ly gián, chia rā sả thân ái cāa kā khác, nhāng vā n không phā m vào hā c xā cāa Bā tāt, mà còn đā c nhiāu công đā c.

Lāi nhā Bā tāt, thāy có chúng sanh làm nhāng đi u ngang ngā c, trái vāi pháp thā gian, bēn lān tiāng quā trách, nói lāi thô bā o, dùng phāng tiān này làm cho hā rāi bā viā c ác, quay vā n o lành. Bā tāt dùng tâm lāi ích nhā thā, tuy đāi vāi chúng sanh nói lāi thô ác, nhāng không phā m vào hā c xā cāa Bā tāt, mà còn đā c nhiāu công đā c.

Lāi nhā Bā tāt, thāy các chúng sanh āa thích nhāng viā c đi n xāng, ngām vā nh, ca hát,

ho c thích đàm lu n nh ng chuy n th i s chính tr , ăn u ng, du hí, mách l o, vân vân. B tát đ i v i nh ng vi c nh v y ph i nên r t khéo léo, đ i v i chúng sanh nh v y nên kh i lòng th ng xót, mu n làm l i ích cho h , bèn tùy thu n hi n t ng a thích nh ng vi c dĩ n x ng, ngâm v nh, ca hát, ho c đàm lu n nh ng chuy n th i s chính tr , ăn u ng, du hí, mách l o, vân vân, dùng ph ng ti n này đ nhi p ph c, đ n đ t h ra kh i s a thích nh ng chuy n th phi vô ích này, quay v đ ng lành. B tát tuy hi n t ng ng nh v y, nh ng không ph m vào h c x c a B tát, mà còn đ c nhi u công đ c.

10). Gi i s ng b ng tà m ng:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, sinh lòng qu quy t, gian trá, đàm lu n nh ng chuy n n a h n a th c, dùng ph ng ti n này đ m u c u l i đ ng, s ng b ng pháp tà m ng, không bi t h th n, không ch u buông x , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: đang mu n tr dĩ t thói quen s ng b ng tà m ng, tuy n l c tình ti n đo n tr , nh ng vì phi n não quá m nh, thói quen s ng tà m nh ti p t c hi n hành.

11). Gi i háo đ ng hay đùa c t:

N u B tát, th tr i gi i pháp thanh t nh c a B tát, tính tình háo đ ng, tâm không t ch tĩnh, nói c i l n ti ng, ba hoa huyền não, c ch đùa c t, mong cho ng i khác vui v ph h a, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát. N u vì l đ đ ng trí mà háo đ ng đùa c t, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c tuy mu n đo n tr thói quen háo đ ng, nh ng v n ch a đo n tr đ c, nh ph n trên đã nói qua; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ gi i tr tâm hi m h n c a k khác; ho c mu n đ i ph ng khuây kho s phi n mu n; ho c đ i ph ng tính tình háo đ ng, mu n dùng ph ng ti n nhi p ph c, b o h mà hi n t ng háo đ ng nh h ; ho c đ i ph ng kh i tâm ng v c B tát hi m h n, ho c âm m u ch ng đ i h , B tát bèn hi n t ng đùa c t, bi u hi n tâm thái vô t thanh t nh c a mình. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

12). Gi i nói pháp B tát l n l o:

N u B tát, th tr gi i pháp thanh t nh c a B tát, sinh kh i ki n ch p, ho c l p lu n nh sau: "B tát không nên tham c u Ni t bàn, đ i v i Ni t bàn nên sinh tâm nhàm lìa; đ i v i phi n não và tùy phi n não, không nên s h i mà c u đo n tr , không nên nh t quy t sinh tâm nhàm lìa, b i vì hàng B tát ph i l n trong sinh t ba vô s ki p đ c u Vô th ng B đ ", đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát. Vì sao? Nh hàng Thanh văn kh i tâm tham c u ch ng đ c Ni t bàn, nhàm lìa phi n não và tùy phi n não, thì hàng B tát kh i tâm tham c u ch ng đ c Ni t bàn, nhàm lìa phi n não và tùy phi n não, so v i hàng Thanh văn còn nhi u g p trăm ngàn v n c l n. B i vì Thanh văn ch lo t đ , tinh ti n tu hành ch ng đ c Ni t bàn, còn B tát thì vì t t c chúng sanh, tinh ti n tu hành ch ng đ c Ni t bàn, vì th B tát ph i nên siêng năng tu t p tâm không ô nhi m, tuy thành t u nh ng s nghi p h u l u, mà vi c tu t p pháp tâm không ô nhi m v n v t h n Thanh văn.

13). Gi i không đ phòng, bi n b ch s h y báng:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có ng i đ i v i B tát kh i lòng b t t n, ch ng h n nh bêu rêu, nh c m , đàm ti u, mà B tát không ch u bi n b ch phân minh, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; còn n u nh s vi c không th t mà không ch u bi n b ch phân minh, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c b ngo i đ o ph báng; ho c b nh ng k đ k ghen ghét ph báng; ho c xu t gia, nhân đi kh t th c, ho c tu pháp lành mà b h y báng; ho c b k đ ang gi n d , ho c tâm đ ang đ i đ o h y báng. Trong nh ng tr ng h p này không bi n b ch phân minh đ u không vi ph m.

14). Gi i không đ u ph c chúng sanh:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, th y có chúng sanh c n ph i dùng nh ng s qu trách, tr ng ph t nghiêm kh c m i có th làm cho h l i ích, nh ng vì s h s u não cho nên không qu trách, tr ng ph t, đây g i là vi ph m không nhi m ô

h c x c a B tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: bi t s qu trách, tr ng ph t không làm l i ích cho đ i ph ng, mà l i còn làm cho h sinh nhi u s u năo.

15). Gi i tr đ a s s n, đánh đ p:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, b k khác m ng ch i li n m ng ch i l i, b k khác gi n d li n gi n d l i, b k khác đánh đ p li n đánh đ p l i, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát.

16). Gi i không ch u t l i:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, xâm ph m k khác, ho c tuy không xâm ph m, nh ng đ i ph ng hi u l m là xâm ph m, B tát vì tâm hi m h n, ghen ghét, ho c kiêu m n, không ch u t l i đúng phép, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, buông lung mà không t l i, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đi u ph c đ i ph ng, làm cho h xa lìa n o ác, quay v n o lành; ho c bi t đ i ph ng là k ngo i đ o, tà ác; ho c đ i ph ng mu n B tát làm chuy n phi pháp r i m i nh n s t l i; ho c bi t đ i ph ng là k thích gây s , s t l i ch c ng làm cho h thêm ph n n ; ho c bi t đ i ph ng là ng i ôn hòa, tâm không ch p nh t; ho c bi t s t l i ch làm cho đ i ph ng thêm h th n. Trong nh ng tr ng h p này, không t l i không ph m.

17). Gi i không th nh n s t l i:

N u B tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, có ng i đ n xâm ph m, nh ng h đã t l i đúng phép, th nh ng B tát ôm lòng hi m h n, mu n làm cho đ i ph ng

s u n o, b n không ch u th nh n s t l i c a h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; h c tuy B Tát không có tâm hi m h n, không mu n làm cho đ i ph ng s u n o, nh ng vì tâm tính h p h o i, không bi t tha th , cho nên không th nh n s t l i, đây cũng g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: h c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, nh ph n trên đã nói qua; h c đ i ph ng t l i không bình đ ng, không đ ng phép, do đó không nh n th s t l i. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

18). Ôm lòng oán h n không x b :

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, ôm lòng oán h n k khác, không ch u buông x , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: tuy c g ng tìm đ m i cách đo n tr , nh ng phi n n o v n hi n hành, nh ph n trên đã nói qua.

19). Gi i vì tâm tham mà nuôi d ng đ t :

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, vì tham mu n s c ng d ng, ph ng s mà th u nh n, nuôi d ng đ t , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: không do tham c u s c ng d ng, ph ng s mà th u nh n, nuôi d ng đ t .

20). Gi i ham mê ng ngh :

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, l i bi ng, nhút nhát, ham a ng ngh , a n m, a d a, không có gi gi c, không bi t h n l ng, đây gi i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đang b nh n ng; ho c không s c l c; ho c đi đ ng xa v m t m i; ho c đang c g ng đo n tr thói quen ng ngh nh ng v n ch a đo n tr đ c, nh ph n trên đã nói qua.

21). Gi i a đàm lu n vô ích lãng phí ngày gi :

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, ham thích bàn chuy n th s , lãng phí ngày gi , đây gi i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l đãng mà lãng phí ngày gi , thì gi i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c th y ng i khác bàn lu n th s , vì mu n chịu ý c a h , t m th i l ng nghe trong chánh ni m; ho c câu chuy n ly k ít có mà t m th i h i chuy n, ho c tr l i nh ng th c m c c a đ i ph ng. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

22). Gi i không c u s ch giáo:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, mu n làm cho tâm an tr , mu n đ c đ nh tâm, nh ng vì hi m h n, kiêu m n, mà không ch u đ n n i các v th y đ th nh c u s ch giáo, đây gi i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng nhút nhát mà không ch u th nh c u, thì gi i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c bi t v th y đó ch d y nh ng vi c điên đ o; ho c t mình h c r ng, có đ trí tu , có th làm đ nh; ho c tr c đó đã h c qua ph ng pháp tu t p. Trong nh ng tr ng h p này, không th nh c u s ch giáo không ph m.

23). Gi i không đo n tr ngũ cái:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, kh i tâm tham d c, mà không ch u tìm cách đo n tr , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: đang c g ng đo n tr phi n não tham d c, tuy siêng năng tìm m i ph ng cách đ i tr , nh ng phi n não v n ti p t c hi n hành.

T ng t , tr ng h p các phi n não khác nh gi n đ , hôn tr m, tr o c , ho c nghi ng , đ u gi ng nh tr ng h p tham d c.

24). Gi i tham đ m thi n đ nh th gian:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, tham đ m pháp thi n đ nh th gian, cho là có công đ c, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: đang c g ng đo n tr s tham đ m thi n đ nh th gian, nh ng v n ch a đo n tr đ c, nh ph n trên đã nói qua.

25). Gi i không h c pháp Ti u th a:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, phát kh i ki n gi i, ho c l p lu n nh sau: "B Tát không nên nghe giáo pháp Thanh văn, không nên th tr i, không nên tu h c. B Tát c n gì ph i nghe, ph i th tr i, ph i siêng năng tu h c giáo pháp c a Thanh văn", đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát. Vì sao? B Tát đ i v i sách v ngo i đ o còn ph i h c h i nghi n c u, hu ng chỉ là nh ng l i Ph t đ y!

Nh ng tr ng h p không ph m: vì mu n nh ng k chuyên tâm nh t ý h c giáo pháp Ti u

th a x b s ham thích đó mà nói i nh v y.

26). Gi i b Đ i th a h c Ti u th a:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, đ i v i giáo pháp c a B tát ch a k p nghiên c u t ng t n, mà i b ph , quay sang chuyên tâm nh t ý tu h c giáo pháp c a Ti u th a, đây g i là vi ph m không nhi m ô h c x c a B tát.

27). Gi i b Ph t pháp h c pháp ngo i đ o:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, tuy có s n kinh sách Ph t giáo, đ i v i Ph t pháp ch a k p nghiên c u t ng t n, i quay sang siêng năng nghiên c u sách v th gian cùng kinh đi n c a ngo i đ o, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c có th h c t p Ph t pháp nhanh chóng; ho c đã h c Ph t pháp dài lâu, hi n v n ch a quên; ho c đ i v i Ph t pháp có th suy ng m và thông đ t nghĩa lý; ho c đ i v i Ph t pháp đã quán sát th c nghĩa, thành t u nh n l c, không còn b l p lu n c a ngo i đ o lay chuy n; ho c trong m i ngày, dành hai ph n th i gian tu h c Ph t pháp, m t ph n th i gian h c sách v ngo i đ o. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

28). Gi i chuyên h c sách v th gian:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, không ch u gi g i nh gi i pháp B tát, đ i v i sách v th gian, cùng tà lu n c a ngo i đ o, nghiên c u tinh t ng, trong lòng c m th y thích thú, tham đ m, không coi đó nh c n b , ho c ch t đ c, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát.

29). Gi i nghe giáo pháp thâm sâu sinh tâm h y báng:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, đ i v i nghĩa lý chân th c, thâm sâu, c c k thâm sâu, l i nghe ch Ph t, B Tát có th n l c không th nghĩ bàn, đã không sinh kh i lòng tin, ng c l i còn sinh tâm h y báng: "Nh ng đ i u này không đ a đ n s l i ích, không đ a đ n chính pháp, không ph i do đ c Nh Lai nói ra, không th l i ích an l c cho chúng sanh", đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát. Nh ng s vi c h y báng v a nói trên là do ki n gi i sai l m c a chính mình, ho c do k khác xúi đ c mà phát sanh.

Nh ng tr ng h p không ph m: B Tát th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, nghe giáo pháp thâm sâu, c c k thâm sâu, không tin không hi u, lúc đó B Tát nên mi n c ng tin nh n, tâm không gian đ i, t nh nh th này: "Tôi th t không có thi n căn, đui mù không có m t trí tu , đ i v i đ c Nh Lai là b c đ y đ tu nh n, tùy theo căn c chúng sanh mà gi ng nói, đ i v i nh ng l i pháp khó hi u khó dò c a đ c Nh Lai mà dám sanh tâm h y báng!" B Tát ph i t ý th c s "vô tri" c a mình nh v y, đ cao đ c Nh Lai là b c đ i v i Ph t pháp, không ch nào không bi t, không ch nào không th y, bình đ ng tùy thu n chúng sanh mà hi n thân thuy t pháp. B Tát n u có thái đ chân chánh nh v y, tuy không hi u không tin, v n không ph m vào h c x c a B Tát.

30). Gi i khen mình chê ng i:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, tr c đám đông, ho c do tâm tham, ho c do tâm sân, t khen ng i mình, ho c h y báng ng i khác, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c mu n hàng ph c ngo i đ o; ho c mu n tr tr i chánh pháp c a đ c Nh Lai; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c mu n làm cho k ch a có lòng tin phát kh i lòng tin thanh t nh, k đã có lòng tin thanh t nh làm cho tăng tr ng.

31). Gi i kiêu m n không đi nghe pháp:

N u B Tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, nghe có ch gi ng nói, th o lu n chánh pháp, ho c vì kiêu m n, ho c vì gi n đ i, ho c vì bu n b c, không ch u đi nghe, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà không đi nghe, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c không bi t; ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c bi t ng i gi ng pháp bàn chuy n điên đ o; ho c mu n gi ý cho h ; ho c đã hi u rõ ý nghĩa mà h mu n nói; ho c đã nhi u l n nghe qua, th tr, th u su t; ho c nghe nhi u h c r ng, hi u rõ Ph t pháp; ho c đang tr tâm m t c nh, không mu n b gián đo n; ho c đang siêng năng tu t p thi n đ nh; ho c căn tính ngu đ n, đ i v i Ph t pháp không th thu th p, không th hành trì, không th làm cho tâm đ nh. Trong nh ng tr ng h p này, không đi nghe pháp không ph m.

32). Gi i khinh m n h y báng pháp s :

N u B Tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, đ i v i pháp s , c ý khinh m n, h y báng, không kh i tâm kính tr ng, c i nh o chê bai: "Ch bi t ch p vào m t ch , không hi u nghĩa lý", đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát.

33). Gi i không làm b n giúp đ :

N u B Tát, th tr gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, th y chúng sanh đang công tác, vì tâm hi m h n, gi n đ i, không đ n giúp đ nh ng công vi c mà mình có th kham nhi m, ch ng h n: ho c cùng nhau đi trên m t l trình; ho c trừ ho ch công tác; ho c qu n lý tài s n; ho c gi i hòa vi c đ u tranh ki n t ng; ho c trong nh ng bu i h i vui; ho c trong nh ng công vi c làm phúc, không ch u giúp đ h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà không giúp đ , thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đang có b nh, ho c không s c l c, ho c bi t đ i ph ng có th t lo l y; ho c bi t đ i ph ng có ch nh c y; ho c bi t vi c làm c a h là phi nghĩa, phi pháp; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c tr c đó đã h a giúp ng i khác; ho c đã nh k khác giúp đ h ; ho c đang siêng năng tu t p pháp lành không mu n t m gián đo n;

ho c căn tính ám đ n, đ i v i pháp đã nghe, đang g p ch ng ng i trong vi c th nh n, hành trì, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c mu n gi ý cho đám đông; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn. Trong nh ng tr ng h p này, không giúp đ không ph m.

34). Gi i không đ n chăm sóc ng i b nh:

N u B tát, th trì gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, g p ng i đang b b nh n ng, ho c vì oán h n, ho c vì h n đ i mà không đ n chăm sóc, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng nhút nhát mà không ch u đ n chăm sóc, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c đã nh ng i khác chăm sóc; ho c bi t ng i b nh có ng i chăm sóc; ho c bi t ng i b nh còn s c l c, có th t chăm sóc; ho c bi t ng i b nh b b nh kinh niên, có th t ch u đ ng; ho c đang siêng năng tu t p pháp lành thù th ng r ng l n; ho c mu n gi cho công phu tu t p không b gián đo n, ho c căn tính ngu đ n, đ i v i pháp h c, đang g p ch ng ng i trong vi c th trì, không th nhi p tâm tu đ nh; ho c tr c đó đã h a chăm sóc ng i b nh khác. Trong nh ng tr ng h p này, không đ n chăm sóc không ph m.

Tr ng h p g p ng i nghèo kh , cũng t ng t nh v y.

35). Gi i th y k khác làm vi c phi lý mà không can gián:

N u B tát, th trì gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, th y có chúng sanh vì tham l i đ i này ho c đ i sau mà làm nh ng vi c phi lý, vì tâm hi m h n, ho c gi n đ i, không ch u nói cho h bi t l ph i, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng nhút nhát mà không nói, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c không bi t; ho c không s c l c; ho c đã nh ng i khác nói cho h bi t; ho c đ i ph ng là ng i có đ trí tu , có th t s a đ i; ho c

đ i ph ng có b n lành khuyên răn nh c nh ; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đi u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói; ho c bi t n u nói l ph i, đ i ph ng s kh i tâm hi m h n, ch i r a; ho c bi t đ i ph ng s hi u sai l ch ý nghĩa c a mình; ho c bi t đ i ph ng đ i v i mình không có tâm a thích kính tr ng; ho c bi t đ i ph ng tính tình ng ng nh, không bi t ph c thi n. Trong nh ng tr ng h p này, không nói không ph m.

36). Gi i không bi t báo n:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, đ i v i chúng sinh có n v i mình, không bi t, không hi u ân hu c a h , ô m lòng hi m h n, không ch u trong hi n đ i tìm cách báo n đúng phép, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà không báo n, đây g i là ph m do tâm không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c tuy đã tìm đ m i cách, nh ng v n không đ kh nă ng đ báo đáp l i; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đi u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c mu n báo n mà đ i ph ng không nh n. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

37). Gi i không an i ng i s u kh :

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, th y có chúng sanh s u nă o vì đang b r i vào c nh kh nh m t mát ti n c a, xa lìa ng i thân, ho c đang th t nghi p, vì lòng hi m h n, không ch u đ n tìm cách an i, giúp đ h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà không đ n an i giúp đ , đây g i là ph m do tâm không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m, nh trong đi u gi i "Không làm b n giúp đ " đã nói qua.

38). Gi i không b thí c a c i:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, có s n th c ă n, v t d ng, ..., th y có chúng sanh đ n c u xin, vì lòng hi m h n, gi n đ i mà không ch u b thí cho h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, buông lung mà không b thí, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c hi n t i không có c a c i, v t d ng đ b thí; ho c đ i ph ng đòi h i nh ng v t phi pháp, ho c nh ng v t không thích nghi; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói qua; ho c k đ n xin là k ph m pháp, vì mu n tuân theo quy ch c a Tăng đoàn, cho nên không b thí. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m .

39). Gi i không lo ng cho đ t đúng phép:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, chăm sóc đ t , vì lòng hi m h n, không ch u tùy th i mà d y đ cho h chính pháp, ho c khuyên răn h . B i t đ t đang thi u th n, th nh ng không vì h mà đ n các tín đ đ quyên góp th c ph m, qu n áo, thu c men, cùng các v t d ng c n thi t đ cung c p cho h , đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, buông lung mà không ch u d y b o, khuyên răn, không ch u cung c p đ dùng c n thi t cho h , đây g i là ph m do tâm không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đ i u ph c đ t , gi ng nh ph n trên đã nói; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn; ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c đã nh ng i khác d y b o, chăm sóc; ho c b i t đ t là ng i có ph c báo l n, có th t c u xin th c ph m, qu n áo, ...; ho c đã ch b o t t c nh ng đ i u c n ph i ch b o; ho c b i t đ i ph ng v n là ngo i đ o, l n l n vào đám đ t đ nghe tr m pháp, b n tính khó d y khó b o. Trong nh ng tr ng h p này, không d y b o, cung c p đ u không ph m.

40). Gi i không tùy thu n chúng sanh:

N u B Tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B Tát, vì lòng hi m h n, không ch u tùy thu n ng i khác, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B Tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, buông lung mà không tùy thu n, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c đ i ph ng mu n làm nh ng vi c phi pháp; ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn; ho c vi c h mu n làm tuy h p nghi, nh ng nhi u ng i khác l i không ch p nh n; ho c mu n hàng ph c ngo i đ o tà ác; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đi u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

41). Gi i không tùy h công đ c c a ng i khác:

N u B tát, th trì gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, ôm lòng hi m h n, th y ng i khác th c s có đ c h nh mà không ch u đ cao, th y ng i khác th c s có ti ng đ n t t mà không ch u ca t ng, th y ng i khác th c s nói l i hay đ p mà không ch u khen ng i, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát mà không đ cao, ca t ng, khen ng i, yhi g i là ph m do tâm không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c bi t đ i ph ng là ng i không thích đ c khen, vì mu n gi ý cho h nên không khen; ho c đang có b nh; ho c không s c l c; ho c mu n dùng ph ng ti n này đ đi u ph c đ i ph ng, gi ng nh ph n trên đã nói; ho c tuân theo quy ch c a Tăng đoàn; ho c bi t n u đ cao, ca t ng, khen ng i, s làm cho đ i ph ng sanh tâm kiêu m n, ho c các tính x u khác, vì mu n đ phòng nh ng vi c nh v y nên không đ cao, ...; ho c bi t vi c làm c a đ i ph ng hình nh có công đ c, nh ng th t không ph i công đ c, ho c ti ng đ n c a h hình nh là t t nh ng th c s không ph i t t, ho c l i nói c a h nghe có v hay đ p nh ng th c s không ph i hay đ p; ho c vì mu n hàng ph c ngo i đ o; ho c đang đ i cho đ i ph ng hoàn t t công vi c c a h tr c khi đ cao, ca t ng, khen ng i. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

42). Gi i không ch u qu trách, chi t ph c:

N u B tát, th trì gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, th y có chúng sanh c n ph i qu trách, c n ph i tr ph t, c n ph i tr c xu t, nh ng vì tâm thiên v , Õ không ch u qu trách, ho c tuy qu trách, nh ng không tr ph t, ho c tuy tr ph t, nh ng không tr c xu t, đây g i là vi ph m nhi m ô h c x c a B tát; n u vì l i bi ng, nhút nhát, buông lung mà không ch u qu trách, tr ph t, tr c xu t, thì g i là vi ph m không nhi m ô.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c bi t đ i ph ng không th s a đ i, nói không ch u nghe, a nói l i thô t c, tính hay hi m thù; ho c đang ch c h i thích h p; ho c bi t nh ng s vi c này s đ a đ n s đ u tranh, ki n t ng; ho c bi t do đây s làm náo lo n, ho c s đ a đ n s tan v c a Tăng đoàn; ho c bi t đ i ph ng tính tình không gian d i, có tâm h th n, bi t t mình s a đ i mau chóng, cho nên không qu trách, tr ph t. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

43). Gi i không dùng th n thông đ i u ph c, đ n đ t:

N u B tát, th tr i gi i lu t nghi thanh t nh c a B tát, thành t u các lo i th n thông bi n hi n, đ i v i các chúng sanh c n ph i dùng s kh ng b đ c i đ i h thì ph i nên kh ng b , c n ph i dùng ph ng pháp đ n đ đ c i đ i h thì ph i nên đ n đ , th nh ng B tát không mu n nhân vì dùng th n l c thí ch s cúng đ ng mình nhi u h n, cho nên không dùng th n l c đ hàng Ô ph c, đ n đ t đ i ph ng, đây g i là vi ph m không nhi m ô h c x c a B tát.

Nh ng tr ng h p không ph m: ho c bi t đ i ph ng là k ch p tr c vào pháp tà thu t; ho c s nhân đây ngo i đ o s h y bá ng Ph t pháp, tăng tr ng tà ki n, cho nên không hi n th n thông đ nhi p ph c đ i ph ng. Trong nh ng tr ng h p này đ u không ph m.

*L i n a, trong t t c các tr ng h p đ u không ph m, n u: ho c th n kinh hoàn toàn thác lo n; ho c b s kh nảo b c bách đ n c c đ i m; ho c ch a h th qua gi i lu t c a B tát.*

N u nh B tát, có tâm thanh t nh mu n c u h c, ho c có tâm mong c u Vô th ng B đ , ho c có tâm mu n l i ích t t c chúng sanh, t b c thi n tri th c chính th c th gi i lu t nghi xong, đ i v i gi i lu t c a B tát ph i nên kh i tâm c c k cung kính tôn tr ng, t lúc b t đ u ph i c n tinh ti n tu t p, nh t quy t không nên vi ph m. Gi nh đã l vi ph m gi i pháp, ph i nên mau chóng sám h i, c u mong t i ch ng tiêu tr , khô ph c s thanh t nh.

Nên bi t t t c s vi ph m gi i lu t nghi c a B tát đ u nhi p vào t i ác tác, ph i nên đ i tr c

m t v thi n tri th c, ho c Đ i th a, ho c Ti u th a, k có th hi u rõ, ch p nh n s sám h i c a B tát, mà c u xin sám h i tr đ i t t i ph m gi i.

N u nh B tát dùng tâm phi n não b c th ng h y ph m pháp "tha th ng x ", s m t gi i th lu t nghi, c n ph i th l i.

N u nh B tát dùng tâm phi n não b c trung h y ph m pháp "tha th ng x ", ph i nên đ i tr c ba v , ho c h n ba v thi n tri th c, ho c nhi u h n s trên mà phát l tr đ i t t i ác tác. Tr c tiên nên nói tên đ i u gi i mình đã ph m, k đ n nên tác b ch nh sau: "Ch v Tr ng lão (ho c Đ i đ c) l ng nghe, con là B tát ....., vì ph m T n i da c a B tát, nh v a m i x ng tên trên, ph m t i ác tác, ....." Ph n còn l i gi ng nh pháp sám h i t i ác tác c a t kheo.

N u B tát dùng tâm phi n não b c h h y ph m pháp "tha th ng x ", ho c trong tr ng h p ph m các h c x khác, ph i nên đ i tr c m t v thi n tri th c, phát l sám h i gi ng nh trên. N u nh hi n ti n không có thi n tri th c đ sám h i, thì nên dùng pháp "tâm ni m sám h i" cũng có th tr đ i t t i ch ng. Lúc đó, B tát nên đem tâm thanh t nh, phát l i th nguy n tr c Tam B o nh sau: "Con th nguy n gi g n gi i lu t, quy t đ nh trong t ng lai s không tái ph m." N u đ c nh v y, đ i v i nh ng đ i u gi i đã ph m, có th khôi ph c s thanh t nh.

L i n a, nh ng h c x c a B tát v a nói trên, r i rác trong t ng Kinh, đ c Th Tôn th ng tùy căn c c a chúng sanh mà gi ng nói, nghĩa là: gi i lu t nghi, gi i nhi p thi n pháp, và gi i nhi p h u tình. Nay trong t ng Ma đ c l c già c a B tát này, t p h p l i m t cách đ i u lý, rõ ràng. B tát đ i v i gi i pháp này ph i nên kh i tâm tôn tr ng, đem thái đ c c k cung kính mà siêng c n h c t p.

**BTV**